

Retningslinjer for intern kontroll og kommunikasjon i medhold av hvitvaskingslovens regler

1. OVERORDNET MÅL

Gjennom hensiktsmessige rutiner, god opplæring og kompetente ansatte skal SpareBank 1 Østlandet forebygge og avdekke om banken brukes eller forsøkes brukt som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering, herunder forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger eller transaksjoner med tilknytning til terrorfinansiering. Nærværende retningslinjer er ment som et overordnet rammeverk som skal bidra til oppfyllelse av dette målet samt til etterlevelse av hvitvaskingslovgivningen.

2. ORGANISERING OG ANSVAR

2.1 Styret

Styret har overordnet ansvar for at regelverk for å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering implementeres og etterleves. Dette gjøres gjennom fastsettelse av overordnede retningslinjer for intern kontroll- og kommunikasjon, samt ved gjennomgang av risikovurderinger og løpende internkontrollrapporter fra administrasjonen.

2.2 Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for å påse at regelverk og styrefastsatte rutiner innen hvitvasking og terrorfinansiering implementeres i organisasjonen. Administrerende direktør skal i tillegg utpeke en person i ledergruppen/konsernledelsen (direktør) som skal ha særskilt ansvar for å følge opp etterlevelsen av regelverket, benevnt hvitvaskingsansvarlige.

2.3 Hvitvaskingsansvarlige

Den hvitvaskingsansvarlige (konserndirektør forretningsdrift) er utpekt som øverste ansvarlige for arbeidet med antihvitvasking, korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet i banken.

Hvitvaskingsansvarlige har ansvaret for å påse at eksternt regelverk innenfor hvitvasking og terrorfinansiering blir implementert, og at interne rutiner og retningslinjer blir utarbeidet og dokumentert i tilstrekkelig grad.

Hvitvaskingsansvarlige skal påse at det er etablert rutiner for informasjon til- og opplæring av bankens ansatte i ulike funksjoner og på ulike nivåer, samt tilrettelegge for at slik informasjon og opplæring faktisk blir gitt. Hvitvaskingsansvarlige skal se til at det er etablert gode kommunikasjonsrutiner internt i banken som sikrer at informasjon om mistenkelige transaksjoner blir ivaretatt og videreformidlet i henhold til lovgivningens krav.

Hvitvaskingsansvarlige skal videre se til at det elektroniske overvåkingssystemet er etablert og fungerer etter sin hensikt, og periodisk evaluere rutiner og rammeverk for bruk av systemet. Hvitvaskingsansvarlige skal også påse at det er etablert tilfredsstillende rapporteringsrutiner til

Økokrim, samt betryggende rutiner for utveksling av informasjon med andre hvitvaskingsansvarlige i finansnæringen.

Hvitvaskingsansvarlige skal sørge for at det periodisk utarbeides risikoanalyser og annen relevant informasjon på hvitvaskingsområdet til bankens ledelse og styre, ref. punkt. 4.

Hvitvaskingsansvarlige skal koordinere sitt arbeide med de øvrige hvitvaskingsansvarlige i konsernet så langt det skjønnes forenlig med lovgivningen og for øvrig anses effektivt.

Hvitvaskingsansvarlige kan delegere oppgaver og myndighet innenfor sitt område til Sikkerhetssjef og hans organisasjon, herunder en egen fagsjef (fagsjef) for antihvitvasking.

2.4 Sikkerhetssjef, fagsjef antihvitvasking og øvrige antihvitvaskingsmedarbeidere

Sikkerhetssjef skal i samråd med hvitvaskingsansvarlige sørge for iverksettelse av retningslinjer, rutiner og øvrige tiltak på hvitvaskingsområdet, og skal bistå både hvitvaskingsansvarlige og øvrige ledere i banken med gjennomføring av deres ansvarsoppgaver.

Sikkerhetssjef skal løpende evaluere bankens kapasitet og kompetanse til utførelse av operativt arbeide innenfor økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking og terrorfinansiering, og sørge for at eventuelle mangler blir rapportert til hvitvaskingsansvarlige.

Sikkerhetssjef skal følge opp avtaler med eventuelle leverandører av produkter og tjenester på hvitvaskingsområdet; herunder SLA med Banksamarbeidet.

For å sikre tilstrekkelig fokus på etterlevelse av hvitvaskingslovgivningen skal sikkerhetssjef tilsette en egen «Fagsjef antihvitvasking» i sin enhet som i sin helhet skal være dedikert til oppgaver innenfor antihvitvaskingsområdet, herunder være øverste ansvarlige for saksbehandling- og rapportering av mistenkelige transaksjoner til Økokrim.

Fagsjef antihvitvasking skal også i samarbeid med ledere på ulike nivåer periodisk og minimum årlig gjennomføre risikoanalyse av forretningen, kunder og porteføljer. Denne analysen skal være med å danne grunnlaget for art og omfang av risikobaserte kundetiltak.

Fagsjef antihvitvasking skal i utøvelsen av sitt arbeide samarbeide tett med hvitvaskingsansvarlige, sikkerhetssjef og eventuelle andre hvitvaskings- og sikkerhetsmedarbeidere.

2.5 Ledere på alle nivåer

Ledere på ulike nivåer i organisasjonen skal periodisk og minimum årlig bidra til gjennomføring av en overordnet risikoanalyse av sin kunde - og produktportefølje med tanke på sannsynlighet for hvitvasking og terrorfinansiering, og bidra til å etablere kontrolltiltak som kan forebygge uønsket hvitvaskingsrisiko. Ledere skal også sørge for at de ansatte i sin enhet får den informasjon og opplæring som er nødvendig for å kunne opptre tilstrekkelig aktsomt, utøve kundekontroller og foreta rapportering av mistenkelige transaksjoner slik hvitvaskingsregelverket foreskriver. Ledere som observerer- eller mottar avviksmeldinger i forhold til etterlevelse av rutineverk om kundekontroll og antihvitvasking i sin enhet plikter snarest mulig å rette opp i forholdet.

2.6 Alle medarbeidere

Den enkelte medarbeider plikter å sette seg inn i bankens hvitvaskingsrutiner og forestå den løpende oppfølgingen av legitimasjonsplikt og øvrig kundekontroll. Enhver medarbeider som får mistanke om

en hvitvaskings- eller terrorfinansieringsoperasjon skal omgående rapportere dette til nærmeste leder og/eller fagsjef antihvitvasking, sikkerhetssjef eller hvitvaskingsansvarlige.

2.7 Risikostyrings- og complianceansvarlige

Risikostyringsansvarlige og complianceansvarlige skal på selvstendig grunnlag vurdere hvorvidt bankens hvitvaskingsrisiko samt risiko for mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsregelverket (complianceansvarlige) er gjenstand for forsvarlig vurdering og tilfredsstillende tiltaksoppfølging i førstelinen. Complianceansvarlige skal i tillegg gjennomføre risikobaserte etterlevelseskontroller. Resultatene av risikovurderingene og compliancekontrollene skal periodisk rapporteres til bankens ledelse og styre.

3. RISIKOVURDERING OG TILTAK

Art og omfang av kundekontroll i forhold til lovverk, veiledninger og andre myndighetspålagte krav forutsetter at det foretas en risikovurdering av virksomheten, kunder og porteføljer. Risikovurderingen skal som minimum knyttes til geografisk område av virksomheten, kundetype, bransje, produkt og transaksjon.

Videre skal det foretas vurderinger av risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering før nye produkter og tjenester tilbys og før ny teknologi tas i bruk.

Med bakgrunn i risikovurderingen, skal det årlig fremlegges en risikoanalyse hvorved tiltak og oppfølging verifiseres ut fra risiko for grupper av kunder og/eller produkter og hvilke kunder det er behov for forsterkede kontrolltiltak. Derneft skal det fastsettes tiltak for løpende oppfølging og kontroll med hovedvekt på kunder som er definert til ekstra overvåking/forsterket kontrollnivå. Avgjørelse om å sette kunden til ekstra overvåking skal begrunnes.

4. RAPPORTERING

Banken skal ha rapporteringsrutiner som sikrer en fortløpende og rettidig rapportering av mistenkelige transaksjoner fra kunderådgivere og linjeledere til fagsjef for antihvitvasking eller hvitvaskingsansvarlige og eventuelt videre til Økokrim.

Det skal periodisk rapporteres til bankens ledelse og styre om status og utvikling i antall kunder med forsterket kontrollnivå, og status i rapporteringen til Økokrim.

Minimum årlig skal styret få seg forelagt en analyse av hvitvaskingsrisikoen i banken totalt sett, og en bekreftelse på at etablerte kontrolltiltak fungerer etter sin hensikt, og at banken for øvrig er compliant med hvitvaskingsregelverket.